
Wspomnienie pośmiertne : Edwarda Dobryniewska-Pacholczyk : 1942-1986

Studia Rossica Posnaniensia 18, 231-233

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ty jesteś światłem świata
i pieśnią mojej drogi
(K. I. Gałczyński, 1942)

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

EDWARDA DOBRYNIEWSKA-PACHOLCZYK

1942 - 1986

W dniu 16 lutego 1986 zmarła mgr Edwarda Dobryniewska-Pacholczyk, starszy asystent w Zakładzie Metodyki Nauczania Języka Rosyjskiego Instytutu Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej UAM w Poznaniu.

Edwarda Dobryniewska-Pacholczyk urodziła się 2 sierpnia 1942 r. w Rogoźnicy, w dawniejszym powiecie nowogrodzkim. W 1946 roku w ramach repatriacji przyjechała wraz z rodziną do województwa poznańskiego. Jako absolwentka VIII Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu kontynuowała naukę w tu-tejszym Studium Nauczycielskim (SN). W 1962 roku ukończyła filologię rosyjską w SN i została zatrudniona w charakterze nauczyciela języka rosyjskiego w Liceum Ogólnokształcącym w Wągrowcu. W trakcie pracy podjęła studia zaoczne na Wydziale Humanistycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, gdzie uzyskała magisterium w zakresie filologii rosyjskiej po obronie pracy na temat: „Problema gumanizma w prozawiedzieniach *Starik i morie* E. Chiemingwieja i *Sud'ba czelowieka* M. Szołochowa”.



Od samego początku pracy zawodowej cechuje ją duże zaangażowanie w podejmowaniu nowatorskich działań dydaktyczno-wychowawczych. W liceum, w którym pracuje, organizuje laboratorium językowe i sama przygotowuje całą obudowę dydaktyczną łącznie z nagraniami. W 1969 roku uczestniczy w centralnym wakacyjnym kursie języka rosyjskiego z udziałem wy-

kładowców radzieckich. Pobyt na kursie wykorzystuje między innymi na opracowanie i wykonanie nagrań do laboratorium językowego. Ówczesny kierownik kursu i jednocześnie kierownik Sekcji Języka Rosyjskiego w Okręgowym Ośrodku Metodycznym we Wrocławiu mgr Celina Riedl wspomina mgr Edwardę Dobryniewską-Pacholczyk jako osobę niezwykle pracowitą i oddaną problematyce nauczania języka rosyjskiego. Laboratorium językowe w Wągrowcu spotyka się z dużym uznaniem mgr Piotra Kowalińskiego — ówczesnego kierownika Sekcji Języków Obcych w Okręgowym Ośrodku Metodycznym w Poznaniu, który po wizytacji wytypował mgr Edwardę Dobryniewską-Pacholczyk do wyróżnienia.

Od 1971 roku rozpoczyna się poznański okres działalności dydaktycznej, społecznej, a później naukowej mgr Edwardy Dobryniewskiej-Pacholczyk. W tym też roku podejmuje pracę w IX Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu. Wyrazem uznania za Jej pracę zawodową było powołanie na stanowisko wizytatora-metodyka języka rosyjskiego w Wydziale Oświaty i Wychowania Poznań — Stare Miasto i Poznań — Nowe Miasto. Funkcję tę pełniła w latach 1973 - 1975, ciesząc się dużym szacunkiem wśród podległych Jej nauczycieli i niosąc im wszechstronną pomoc metodyczną i językową. W tym też okresie bierze aktywny udział w pracach jury Olimpiady Języka Rosyjskiego dla młodzieży szkół średnich i podstawowych. Za całokształt swojej pracy dydaktyczno-wychowawczej otrzymuje w roku 1974 nagrodę Ministra Oświaty i Wychowania.

Od sierpnia 1975 roku aż do końca swego pracowitego życia była zatrudniona w Instytucie Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej UAM w Poznaniu, początkowo jako lektor języka rosyjskiego, a od 1978 roku jako starszy asystent. Od momentu zatrudnienia w IFRiS aktywnie uczestniczy w pracach Zakładu Metodyki Nauczania Języka Rosyjskiego i całego Instytutu.

Mgr Edwarda Dobryniewska-Pacholczyk w swej wielostronnej i intensywnej działalności odznaczała się wyjątkową umiejętnością silnej koncentracji na zadaniach i postawionych przed sobą celach. Ich osiągnięcie umożliwiało Jej — nawet w najtrudniejszych warunkach — swoista siła, jaką czerpała z wewnętrznej potrzeby służenia innym. Była człowiekiem o niezwykłych walorach osobistych i uzdolnieniach dydaktyczno-wychowawczych. Zaskakiwała trafnością i oryginalnością pomysłów i form pracy ze studentami. Za swoją wyróżniającą się działalność dydaktyczno-wychowawczą kilkakrotnie uzyskiwała nagrody Rektora UAM.

Pełniąc coraz to nowe, bardziej złożone i odpowiedzialne obowiązki zawodowe i społeczne (członek Komisji Oświaty KD PZPR Poznań — Stare Miasto, I sekretarz POP w Instytucie Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej w latach 1979 - 1983, członek Komitetu Zakładowego PZPR UAM, członek Komisji Osobowej KZ PZPR UAM), usilnie pracowała nad własnym rozwojem naukowym. Specjalizowała się w językoznawstwie porównawczym, chociaż w polu

Jej zainteresowań naukowych znajdowały się również zagadnienia glotto-dydaktyki. Na kilka miesięcy przed śmiercią ukończyła rozprawę doktorską na temat: Czasowniki oznaczające chodzenie we współczesnym języku rosyjskim i polskim (charakterystyka semantyczna i łączliwość), przygotowaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Alberta Bartoszewicza z Uniwersytetu Warszawskiego. Praca doktorska uzyskała pozytywne recenzje doc. dr hab. Wandy Zmarzer z Uniwersytetu Warszawskiego i doc. dr hab. Mariana Bobrana z WSP w Rzeszowie, który podkreślił nowatorskie (generatywne) podejście do analizy wybranych przez Doktorantkę faktów językowych.

Pozostało tak niewiele: pojechać do Warszawy i publicznie obronić rozprawę doktorską. Niemal do samego końca wierzyła, że uda się Jej zrealizować swoje plany naukowe. W liście do przyjaciół z 8 grudnia 1985 roku, pisany w szpitalu, czytamy: „...zdrowie pozwala mi ostatnio mieć nadzieję, że sfinalizuję swoje plany. To nic, że jesienią nie udało mi się obronić rozprawy, wiosna będzie lepsza. Marzę o tym, aby w 1987 roku pojechać z Tadekiem (mężem) na staż habilitacyjny do Moskwy”. Niestety, dwa miesiące po napisaniu tego listu już nie żyła.

Mgr Edwarda Dobryniewska-Pacholczyk jest autorką kilku cennych artykułów i recenzji, np.: *O leksiko-semantycznej grupie glagolow w sowriemennom russkom jazykie*, *Szczegółowe cele sprawnościowe w zakresie kształtowania umiejętności mówienia*, *O polisemicznym czasowniku lecić — letiet'*. Szereg publikacji miała przygotowanych do druku. Brała twórczy udział w krajowych konferencjach naukowych i sympozjach. Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Rusycystycznego i Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Za swoją wieloletnią, ofiarną i owocną pracę została odznaczona w roku 1984 Złotym Krzyżem Zasługi.

W ostatnim pożegnaniu mgr Edwardy Dobryniewskiej-Pacholczyk uczestniczyło oprócz rodziny liczne grono przyjaciół, kolegów i znajomych. Nad otwartą mogiłą mowy pożegnalne wygłosili doc. dr hab. Tadeusz Zdancewicz — dyrektor Instytutu Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej UAM i doc. dr hab. Władysław Woźniewicz — kierownik Zakładu Metodyki Nauczania Języka Rosyjskiego. Doc. dr hab. Władysław Woźniewicz powiedział między innymi: „Będziemy pamiętać, że byłaś oddanym i ofiarnym wychowawcą i nauczycielem młodzieży szkolnej i akademickiej, życzliwym opiekunem młodych nauczycieli studiujących na naszej uczelni; byłaś wzorem zaangażowania i pryncypialności w działalności społecznej, nie licząc swego czasu i niekiedy niemałych kosztów własnych. I chociaż odeszłaś od nas, zapamiętamy Twój przyjazny obraz, ocalimy pamięć o Twoich dokonaniach naukowych i działalności społeczno-zawodowej”.

Mąż i grono przyjaciół